

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัย

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัย

ก่องแก้ว มั่งเขียว ผู้ใหญ่บ้าน บ้านเลขที่ 160 หมู่ที่ 9 ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
 แควา บ้านเลขที่ 3 หมู่ที่ 1 บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
 จิรัฏ มั่นสุขเจริญวงศ์ และชาวบ้าน หมู่ที่ 1 บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง
 จังหวัดเชียงใหม่

จักกา ผู้ใหญ่บ้าน บ้านห้วยข้าวสับ หมู่ที่ 8 ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
 เจิดศักดิ์ มานะ เทรกเกอร์ทัวร์ สำนักงานเลขที่ 172 ถนนท่าแพ ตำบลช้างม่อย อำเภอเมือง
 จังหวัดเชียงใหม่

ชลฤทัย คำมงคล สวัสดิ์ทัวร์ สำนักงานเลขที่ 65 ถนนมูลเมือง ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง
 จังหวัดเชียงใหม่

ฐสิทธิ์ ฐชาติ ประธานโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
 202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ดิเรก นามวงศ์ ปลัดอำเภอแม่วาง ที่ว่าการอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
 ประภาส ปานบัว เชียงใหม่อินฟอเมชั่นเซนเตอร์

สำนักงานเลขที่ 282 ถนนท่าแพ ตำบลช้างม่อยอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
 พโยแฮ ผู้ใหญ่บ้าน บ้านห้วยอีค่าง หมู่ที่ 1 ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
 ภัทรอนงค์ ณ เชียงใหม่ พนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว5 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคเหนือ
 เขต1 สำนักงานเลขที่ 105/1 ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัด
 เชียงใหม่

ยุพิน อาจหาญ บ้านเลขที่ 94 หมู่ที่ 11 บ้านห้วยโป่ง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
 วิชาติ ภูนคร ปลัด อบต.แม่วิน องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง
 จังหวัดเชียงใหม่

คักกูจะ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน บ้านห้วยอีค่าง หมู่ที่1 ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
 สมบัติ เชื้อนแก้ว บานานาทัวร์ สำนักงานเลขที่ 4/9 ถนนราชภาดินัย ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง
 จังหวัดเชียงใหม่

สิงห์คำ ภูวินศักดิ์สกุล กำนันตำบลแม่วิน ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
 อุดม ชิดนายิ อุดมพรทัวร์ สำนักงานเลขที่ 330/12 หมู่บ้านเชียงใหม่แลนด์ ถนนช้างคลาน
 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มต่างๆ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระบบเหมืองฝายของภูมิปัญญาชาวบ้าน:
กรณีศึกษา หมู่บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่อาง จังหวัดเชียงใหม่

Agrotourism in Weir System of Local Wisdom:

Cass Study of Huay E Khang Village Mae Win Subdistrict

Mae Wang District Chiang Mai Province

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์รอง	ประเด็นคำถาม
1. เพื่อศึกษาถึงแนวทางการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในการจัดทำระบบเหมืองฝายกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	1. ศึกษาการใช้ การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเนื้อหาของการถ่ายทอดความรู้ในระบบเหมืองฝายและทำเกษตรกรรม 2. การศึกษาถึงความเชื่อ ที่สืบทอดกันมา เกี่ยวกับพิธีกรรมทางน้ำและการเกษตร จากบรรพบุรุษของหมู่บ้าน 3. ศึกษาถึงวิธีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของหมู่บ้าน และข้อมูลของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับชุมชนท้องถิ่น	1.1 ประวัติความเป็นมาของการย้ายและการตั้งถิ่นฐานของหมู่บ้าน 1.2 อาชีพหลักและอาชีพรอง รวมถึงรายได้ของครัวเรือนในหมู่บ้าน 1.3 วิธีการสืบทอดภูมิปัญญาในแบบดั้งเดิม และประยุกต์ที่เกี่ยวข้องกับเหมืองฝาย และการทำเกษตรกรรม ในลักษณะสืบทอด หรือมีลายลักษณ์อักษร 1.4 การศึกษาเก็บข้อมูล ในเรื่องของความเชื่อ ค่านิยม ข้อจำกัดของหมู่บ้าน กฎระเบียบพิธีกรรมต่าง ๆ ที่สืบทอดและไม่สืบทอด เพราะอะไร 1.5 การส่งเสริมการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน ในการอบรมของ 4 P's

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์รอง	ประเด็นคำถาม
2. เพื่อศึกษาถึงความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นต่อการพัฒนาระบบเหมืองฝายกับภูมิปัญญาชาวบ้านในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	1. ศึกษาความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นในรูปแบบของการศึกษาความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว (3 A's)	2.1 การสอบถามข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน 2.2 สังเกตการณ์และสอบถามจากบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจของชุมชนในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญ บริษัทนำเที่ยว เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น ในเรื่องของ 3 A's 2.2.1 Attractions 2.2.2 Amenities 2.2.3 Accessibilities

การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

CHECK LIST

การศึกษาถึงศักยภาพและความพร้อมของหมู่บ้านห้วยน้ำค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่
วาง จังหวัดเชียงใหม่ ในการพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในลักษณะ 3 As

1. ความดึงดูดใจของสถานที่และกิจกรรมในสถานที่ท่องเที่ยว (ATTRACTIONS)

ATTRACTIONS	มี	ไม่มี	จำนวน
1.1 สภาพภูมิทัศน์			
1.2 ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร/ระบบเหมืองฝาย			
1.3 ผลผลิตทางการเกษตร			
1.4 การแปรรูปผลผลิต			
1.5 วัฒนธรรม/ประเพณี/พิธีกรรม ที่เกี่ยวกับการเกษตรและ ความเชื่อ			
1.6 เทคโนโลยีสื่อสารสนเทศ			
1.7 ระบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยว			
1.8 แหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง			

2. สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ท่องเที่ยว (AMENITIES)

AMENITIES	มี	ไม่มี	จำนวน
2.1 ระบบของการติดต่อสื่อสาร			
2.2 ระบบน้ำประปา			
2.3 ระบบไฟฟ้า และเครื่องใช้ไฟฟ้า			
2.4 การสุขาภิบาล ได้แก่ ระบบการกำจัดและบำบัด น้ำเสีย ขยะ ความสะอาด			
2.5 ระบบการขนส่งของพื้นที่			

AMENITIES	มี	ไม่มี	จำนวน
2.6 การสาธารณสุข ได้แก่ สถานีนอนามัย โรงพยาบาล			
2.7 การศึกษาของชุมชนท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยว และ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยว			
2.8 ความปลอดภัยของการท่องเที่ยว			
2.9 สถานที่พักอาศัยของการท่องเที่ยว			
2.10 สำนักงานที่ทำการของสถานที่ท่องเที่ยว			
2.11 ห้องน้ำสาธารณะ			

3. ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (ACCESSIBILITIES)

ACCESSIBILITIES	มี	ไม่มี	จำนวน
3.1 ถนนสายหลัก/สายรอง และลักษณะของถนน			
3.2 สถานที่จอดรถ			
3.3 ทางเดินเท้า			
3.4 ทางเดินป่า			
3.5 ทางจักรยาน			

DEPTH INTERVIEW

สำหรับ 1) เจ้าหน้าที่ ททท./อบต./พัฒนากรอำเภอ

2) ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในพื้นที่

เป็นประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับการศึกษาในด้านศักยภาพและความพร้อมของหมู่บ้าน ห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระบบเหมืองฝายของภูมิปัญญาชาวบ้าน

1. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

- ◆ การมีถนนเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยว
- ◆ สถานที่ตั้งของหมู่บ้าน (ใกล้ถนนสายหลัก สายรอง)

2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบสาธารณูปโภคในพื้นที่ของสถานที่ท่องเที่ยว

- ◆ ลักษณะของที่พักร และการให้บริการที่พัก
- ◆ การบริการอาหารเครื่องดื่ม
- ◆ การบริการขนส่ง
- ◆ สถานที่จอดรถ
- ◆ ฝ่ายประชาสัมพันธ์และต้อนรับ
- ◆ การให้บริการข้อมูลข่าวสาร
- ◆ การบริการด้านสุขา และห้องน้ำ

3. ด้านสภาพแวดล้อม

- ◆ สภาพภูมิทัศน์ สิ่งแวดล้อม ความสวยงามของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว
- ◆ ความหลากหลายทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว
- ◆ ปัญหาทางด้านมลภาวะที่อาจเกิดขึ้นได้
- ◆ สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง

4. ด้านขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ของพื้นที่
 - ◆ ไม่เป็นพื้นที่หวงห้าม หรือยากแก่การเข้าเยี่ยมชม
 - ◆ ปริมาณการรองรับได้ของนักท่องเที่ยวที่เข้าเยี่ยมชมในแต่ละครั้ง
 - ◆ ความต้องการของนักท่องเที่ยวในการเยี่ยมชม
5. ด้านการบริหารจัดการและบุคลากร
 - ◆ จำนวนของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ มัคคุเทศก์ หรือวิทยากร
 - ◆ ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและระบบเหมืองฝาย
 - ◆ ระบบการสื่อความหมาย และป้ายบอกทิศทางประเภทต่าง ๆ ทางด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่
 - ◆ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทั้งร่างกายและทรัพย์สิน ในการเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยว
 - ◆ การติดต่อและการประสานงานต่าง ๆ
6. ด้านความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่
 - ◆ ความเหมาะสมของกิจกรรมกับพื้นที่ท่องเที่ยว
 - ◆ ระยะเวลาของจัดกิจกรรม
 - ◆ รูปแบบการสาธิต
 - ◆ อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น
7. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น
 - ◆ การมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดการ โดยเฉพาะกิจกรรมในพื้นที่
 - ◆ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว
 - ◆ การมีส่วนร่วมในการให้บริการท่องเที่ยวในพื้นที่

แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับแหล่งท่องเที่ยว

1. รายละเอียดเบื้องต้น

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว.....ประเภท.....

กรณีที่แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในอุทยานแห่งชาติ ให้ระบุชื่ออุทยานแห่งชาติ.....

จุดเด่นของสถานที่ สิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าชม ได้แก่ (อธิบายลักษณะเด่น)

(1).....

(2).....

(3).....

งานประเพณีที่จัดให้แหล่งท่องเที่ยว

ชื่องาน	จัดช่วงเดือน	รายละเอียดของงาน
1.		
2.		
3.		

2. ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

☐ ตั้งอยู่ริมถนนสายหลัก เส้นทางหมายเลข.....ระหว่างอำเภอ.....กับ

อำเภอ.....ระหว่างกิโลเมตรที่.....-

☐ ตั้งอยู่ริมถนนสายรอง เส้นทางหมายเลข.....แยกจากถนนสายหลัก เส้นทางหมายเลข.....

ระหว่างอำเภอ.....กับอำเภอ.....ระหว่างกิโลเมตรที่.....-

เข้าไปตามถนนสายรองประมาณ.....กิโลเมตร

- ☐ ข. เข้าไม่ถึงภายในแหล่งท่องเที่ยว แต่มีรถสาธารณะผ่านทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว

◆ เส้นทางเดินรถ ต้นทางจากอำเภอเมือง ถึงปลายทางอำเภอ.....

◆ ทำรถหรือสถานที่จอดรถ.....

◆ ความถี่ในการเดินรถ..... นาที/คัน

ประเภทของรถ - รถโดยสารประจำทาง อัตราค่าโดยสาร..... บาท/คน/เที่ยว

- รถสองแถว อัตราค่าโดยสาร..... บาท/คน/เที่ยว

◆ จากปากทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้โดย

(อธิบาย)

- ☐ ค. ไม่มีบริการสาธารณะ ต้องเช่ารถ/เหมารถเข้าไป จากอำเภอเมือง

◆ รถยนต์รับจ้างเหมา ราคา..... บาท/คัน จุตรถ.....

◆ รถสองแถวรับจ้าง ราคา..... บาท/คัน จุตรถ.....

◆ รถจักรยานยนต์รับจ้างเหมา ราคา..... บาท/คัน จุตรถ.....

3.3 บริการเรือโดยสารสาธารณะ

- ☐ ก. เข้าได้ถึงแหล่งท่องเที่ยว

◆ เส้นทางเดินเรือ ต้นทางจาก..... ถึงปลายทาง.....

◆ ทำเรือหรือสถานที่รอเรือ.....

◆ ความถี่ในการเดินเรือ..... นาที/เที่ยว

◆ ประเภทของเรือ - เรือธรรมดา อัตราค่าโดยสาร..... บาท/คน/เที่ยว

- เรือปรับอากาศ อัตราค่าโดยสาร..... บาท/คน/เที่ยว

- ☐ ข. ไม่มีบริการเรือสาธารณะ ต้องเช่า/เหมาเรือไป

◆ ประเภทของเรือ..... อัตราค่าโดยสาร..... บาท/ลำ

◆ ทำเรือหรือสถานที่รอเรือ.....

3.4 บริการอื่น ๆ (อธิบาย)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 ห้องสุขาสาธารณะ

☐ ก. ไม่มีห้องสุขา☐ ข. ไม่มีห้องสุขา (กรณียกเว้น)☐ ค. มี

◆ แยกสุขาชายหญิง

☐ แยก☐ ไม่แยก

◆ ค่าบริการ.....บาท/คน

◆ จำนวนห้องสุขาทั้งหมด.....แห่ง

รวมห้องสุขาทั้งหมด.....ห้อง

◆ น้ำในห้องสุขา

☐ มีน้ำ☐ ไม่มีน้ำ

◆ สุขภัณฑ์ที่ใช้

☐ ชักโครก☐ ตักราด

◆ วัสดุอาคารสิ่งก่อสร้าง

☐ ปูน☐ ไม้☐ กระเบื้อง☐ สังกะสี☐ จาก☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

◆ ความคงทนถาวร

☐ ถาวร☐ ชั่วคราว

◆ ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม (สังเกตรูปร่าง/สี)

☐ กลมกลืน☐ ไม่กลมกลืน

◆ วิธีการกำจัดของเสียและน้ำเสียในห้องสุขา

☐ ถังบำบัดสำเร็จรูป☐ บ่อเกรอะ/บ่อซึม☐ ส้วมหลุม

4.4 อาคารบริการนักท่องเที่ยว

☐ พิพิธภัณฑ์

◆ วัสดุอาคารสิ่งก่อสร้าง (อธิบาย).....

◆ ความคงทน

☐ ถาวร☐ ชั่วคราว

◆ ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

☐ กลมกลืน☐ ไม่กลมกลืน☐ ห้องแสดงนิทรรศการ

◆ วัสดุอาคารสิ่งก่อสร้าง (อธิบาย).....

◆ ความคงทน

☐ ถาวร☐ ชั่วคราว

◆ ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

☐ กลมกลืน☐ ไม่กลมกลืน☐ ป้อมยาม/จุดแจ้งเหตุ

◆ วัสดุอาคารสิ่งก่อสร้าง (อธิบาย).....

◆ ความคงทน

☐ ถาวร☐ ชั่วคราว

◆ ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

☐ กลมกลืน☐ ไม่กลมกลืน

☐ ศาลานั่งพัก

◆ วัสดุอาคารสิ่งก่อสร้าง (อธิบาย).....

◆ ความคงทน ☐ ถาวร ☐ ชั่วคร่าว

◆ ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ☐ กลมกลืน ☐ ไม่กลมกลืน

4.5 อาหาร

☐ ก. ไม่มี

☐ ข. มี

◆ ประเภทร้านอาหาร

☐ แผงลอย จำนวน.....ร้าน ที่ตั้ง.....

ความสะอาด ☐ สะอาดมาก ☐ สะอาดปานกลาง ☐ ไม่สะอาด

☐ หาบเร่/รถเข็น จำนวน.....ร้าน ที่ตั้ง.....

ความสะอาด ☐ สะอาดมาก ☐ สะอาดปานกลาง ☐ ไม่สะอาด

☐ อาคารร้านค้า จำนวน.....ร้าน ที่ตั้ง.....

ความสะอาด ☐ สะอาดมาก ☐ สะอาดปานกลาง ☐ ไม่สะอาด

◆ ความสามารถรองรับนักท่องเที่ยว ☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ

◆ วัสดุอุปกรณ์สิ่งก่อสร้าง ☐ ปูน ☐ ไม้
☐ กระเบื้อง ☐ สังกะสี
☐ จาก ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

◆ ความคงทนถาวร ☐ ถาวร ☐ ชั่วคร่าว

◆ ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ☐ กลมกลืน ☐ ไม่กลมกลืน

4.6 ร้านขายของที่ระลึก

☐ ก. ไม่มี

☐ ข. มี

◆ ประเภทของร้านขายของที่ระลึก

☐ ตู้โชว์สินค้า/แผงลอย จำนวน.....ตู้/ร้าน ที่ตั้ง.....

☐ หาบเร่/รถเข็น จำนวน.....ร้าน ที่ตั้ง.....

☐ อาคารร้านค้า จำนวน.....ร้าน ที่ตั้ง.....

◆ ประเภทของสินค้าที่วางจำหน่าย.....

4.7 ระบบสื่อความหมาย

- ◆ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ☐ ไม่มี ☐ มี เบอร์โทรศัพท์สำหรับติดต่อได้.....
- ◆ เจ้าหน้าที่บริการข้อมูล ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุจำนวน.....คน
สังกัดหน่วยงาน.....
ช่วงเวลาให้บริการ.....
- ◆ ป้ายสื่อความหมาย ☐ ไม่มี ☐ มี
- ความชัดเจน ☐ ชัดเจน ☐ ไม่ชัดเจน
- ความคงทน ☐ ถาวร ☐ ชั่วคราว
- ความกลมกลืนกับธรรมชาติ ☐ กลมกลืน ☐ ไม่กลมกลืน
- ◆ โสตทัศนูปโภค - วีดีโอ ☐ ไม่มี ☐ มี
- สไลด์ ☐ ไม่มี ☐ มี
- ◆ สื่อสิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ, โปสเตอร์) ☐ ไม่มี ☐ มี
- ◆ นิทรรศการ ☐ ไม่มี ☐ มี
- ◆ มัคคุเทศก์ ☐ ไม่มี ☐ มี ค่าบริการ.....บาท
- ◆ ทางเดินศึกษาธรรมชาติ ☐ ไม่มี ☐ มี

5. ระบบการจัดการ

5.1 การรักษาความปลอดภัย

☐ ไม่มี☐ มี

◆ จำนวนเจ้าหน้าที่.....คน

◆ เจ้าหน้าที่ (สังกัด) หน่วยงาน.....

◆ บริเวณที่เกิดอุบัติเหตุเสมอ.....

◆ มาตรการการรักษาความปลอดภัย

☐ ไม่มี☐ มี (ระบุ).....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5.2 ระบบกำจัดขยะ

- ◆ ความสามารถในการรองรับขยะ ☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ
- ◆ การจัดเก็บ ☐ ไม่มี ☐ มี ☐ เทศบาลจัดเก็บ ☐ เจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยวเก็บ.....คน
- ◆ การกำจัด ☐ ไม่มี ☐ มี ลักษณะการกำจัด ☐ เทกองกลางแจ้ง ☐ ผึ่งกลบ ☐ เผา

6. สาธารณูปโภค

6.1 บริการโทรศัพท์สาธารณะ

- ☐ ก. ไม่มี
- ☐ ข. มี จำนวน.....คน

6.2 ไฟฟ้าแสงสว่าง

- ☐ ทางเดิน ☐ ไม่มี ☐ มี
- ☐ ถนน ☐ ไม่มี ☐ มี
- ☐ บ้านพัก ☐ ไม่มี ☐ มี
- ☐ ถ้า ☐ ไม่มี ☐ มี ค่าบริการ.....

6.3 แหล่งน้ำดื่มของนักท่องเที่ยว

- ☐ ซื้อจากร้านค้า
- ☐ น้ำดื่มสาธารณะ
- ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

6.4 แหล่งน้ำใช้ของนักท่องเที่ยว

- ☐ ประปาภูมิภาค
- ☐ ประปาท้องถิ่น
- ☐ ป่อน้ำดื่ม/บาดาล
- ☐ น้ำจากธรรมชาติ
- ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

7. สถานที่บริการที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด

- ◆ โรงพยาบาล/คลินิก ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- ◆ สถานีบริการน้ำมัน ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- ◆ สถานีตำรวจ / ป้อม ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- ◆ ไปรษณีย์ / โทรเลข ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- ◆ ธนาคาร / ATM ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- ◆ สนามกอล์ฟ ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- ◆ ศูนย์การค้า / ห้าง ฯ ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- ◆ สถานบันเทิง ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.

8. จำนวนนักท่องเที่ยว กิจกรรม และการเตรียมตัว

- 8.1 ปี พ.ศ..... จำนวนนักท่องเที่ยว.....คนปี
ช่วงเดือนที่นักท่องเที่ยว.....
- 8.2 ขนาดของพื้นที่ทั้งหมดของแหล่งท่องเที่ยว มีจำนวน.....ไร่
พื้นที่ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีจำนวน.....ไร่
- 8.3 อัตราค่าใช้บริการแหล่งท่องเที่ยว คนไทย.....บาท/คน คนต่างชาติ.....บาท/คน
เก็บโดย.....
อื่น ๆ.....(เช่น กรณีเก็บค่าบริการระหว่างเด็กผู้ใหญ่แตกต่างกัน เป็นต้น)
กรณีที่เก็บตามพาหนะ ระบุอัตรา
รถยนต์/กระบะ.....บาท/คัน รถตู้.....บาท/คัน รถบัสเล็ก.....บาท/คัน
รถบัสใหญ่.....บาท/คัน รถจักรยานยนต์.....บาท/คัน
- 8.4 ความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวในวันเสาร์-วันอาทิตย์ ในฤดูกาลท่องเที่ยว
☐ แออัดมาก
☐ ค่อนข้างแออัด
☐ ไม่แออัด
- 8.5 กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว
- ◆ ทางบก ☐ เดินป่า ☐ ปีนเขา ☐ เดิน/นั่งพักผ่อน
 - ☐ Camping ☐ ชมถ้ำ ☐ ชมศิลปวัฒนธรรม/การละเล่น
 - ☐ ดูนก ☐ ส่องสัตว์ ☐ ทางเดินศึกษาธรรมชาติ
 - ☐ Picnic ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
- 8.6 การเตรียมตัวของนักท่องเที่ยว.....

- 8.7 สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้ที่สุด ชื่อ 1 ระยะห่าง กิโลเมตร
 ชื่อ 2 ระยะห่าง กิโลเมตร
 ชื่อ 3 ระยะห่าง กิโลเมตร

9. สิ่งแวดล้อมทั่วไปในแหล่งท่องเที่ยว

9.1 คุณภาพน้ำ

แหล่งน้ำใช้สำหรับการท่องเที่ยว

- ◆ ประเภทของแหล่งน้ำ ☐ ไม่ใช่ทะเล ☐ ทะเล
- ◆ ลักษณะของน้ำ สี ☐ ไม่มี ☐ มีสี
- กลิ่น ☐ ไม่มี ☐ มีกลิ่น
- ความขุ่น ☐ ไม่มี ☐ ขุ่น
- วัตถุลอยน้ำ (ขยะ) ☐ ไม่มี ☐ มี
- น้ำมัน/ไขมันบนผิวน้ำ ☐ ไม่มี ☐ มี
- ◆ การนำน้ำไปใช้ประโยชน์ ☐ ไม่ได้ใช้ ☐ ใช้เพื่อ
- ◆ การว่ายน้ำ ☐ ว่ายน้ำไม่ได้ ☐ ว่ายน้ำได้
- ◆ เล่นกีฬาทางน้ำ ☐ ไม่ได้ ☐ ได้

น้ำทิ้ง

- ◆ การระบายน้ำทิ้ง ☐ บ่อยตามธรรมชาติ
- ☐ มีรางหรือท่อระบายน้ำเสีย
- ◆ ลักษณะน้ำทิ้ง - กลิ่น ☐ เริ่มเน่าและมีกลิ่นเหม็น
- ☐ ไม่มีกลิ่น
- วัตถุลอยน้ำ (ขยะ) ☐ มี
- ☐ ไม่มี
- น้ำมัน/ไขมันบนผิวน้ำ ☐ มี
- ☐ ไม่มี
- ◆ การบำบัดน้ำเสีย ☐ ไม่ผ่านการบำบัดน้ำเสีย
- ☐ ผ่านการบำบัดน้ำเสีย โดยวิธี
- ◆ ในกรณีที่มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำ (ใช้ข้อมูลของหน่วยงานที่ทำการตรวจวัด)
- วันเดือนปีที่ตรวจวัด
- จรรยาบรรณหน่วยงานตรวจวัด
- สังกัด

จรรยาบรรณที่ได้จากการตรวจวัด

- ค่ารวมของแบคทีเรียชนิดโคลิฟอร์ม มีปริมาณ.....เอ็มพีเอ็น/100 มิลลิลิตร
(ค่ามาตรฐาน แหล่งน้ำผิวดินที่มีใช้ทะเล ต้องไม่เกิน 5,000 เอ็มพีเอ็น/100 มิลลิลิตร)
 - ☐ สูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน
 - ☐ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
- ค่าความต้องการออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการเติบโต (BOD)
มีปริมาณ.....มิลลิกรัม/ลิตร
(ค่ามาตรฐาน แหล่งน้ำผิวดินซึ่งมีใช้ทะเล ที่มีประโยชน์เพื่อการว่ายน้ำและกีฬาทางน้ำ ต้องไม่เกิน 1.5 มิลลิกรัมต่อลิตร)
 - ☐ สูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน
 - ☐ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
- ค่าความโปร่งใส มีปริมาณ.....เมตร
(ค่ามาตรฐาน ต้องเปลี่ยนแปลงจากสภาพธรรมชาติ ไม่เกิน 10%)
 - ☐ สูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน
 - ☐ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

9.2 คุณภาพอากาศ

- ลักษณะของอากาศ
 - ฝุ่นควัน ☐ ไม่มี ☐ ปานกลาง ☐ มีมาก ลักษณะ.....
 - กลิ่น ☐ ไม่มี ☐ ปานกลาง ☐ มีมาก ลักษณะ.....
- คุณภาพเสียง
 - ระดับการรบกวนของเสียง
 - ☐ ไม่รบกวน
 - ☐ รบกวนน้อย
 - ☐ รบกวนมาก มีสาเหตุเกิดจาก.....

9.3 สภาพทางชีวภาพ (กรณีของอุทยาน/วนอุทยาน/เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า)

- พืช (ต้นไม้และดอกไม้ม)
 - ชนิดของพืชที่สำคัญที่สำรวจพบ ได้แก่.....
 - ปริมาณ, ความหนาแน่น.....
 - แหล่งที่พบยากหรือกำลังจะสูญพันธุ์ ได้แก่.....
- สัตว์
 - ชนิดของสัตว์ที่สำคัญที่สำรวจพบ ได้แก่.....
 - ปริมาณ, ความหนาแน่น.....
 - แหล่งที่พบและกระจายตัว.....

สัตว์ที่หายากหรือกำลังจะสูญพันธุ์ได้แก่.....

- ระบบนิเวศน์ทั่วไปของพื้นที่.....

10. หน่วยงาน ปัญหา และอุปสรรค

10.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลแหล่งท่องเที่ยว

- ชื่อ.....
- สังกัด.....
- จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำ.....คน
จำนวนลูกจ้างประจำ.....คน
จำนวนลูกจ้างชั่วคราว.....คน
รวมทั้งหมด.....คน
- เบอร์โทรศัพท์.....
- เวลาให้บริการ.....
- งบประมาณ.....บาทต่อปี แหล่งที่มาของงบประมาณ.....
- กฎหมายและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง.....
- กฎระเบียบและข้อห้าม.....
- โครงการหรือแผนดำเนินการเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต
 - 1.....
 - 2.....
 - 3.....

10.2 ปัญหาอุปสรรค

- ปัญหาด้านสภาพทางกายภาพ เช่น
 - ทำเลที่ตั้ง
 - การจัดวางผังบริเวณ
 - การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางสัญจร
 - การใช้ประโยชน์ที่ดิน
 - อาคาร สิ่งก่อสร้าง ป้ายโฆษณา

- สถาบันตยกรรม ความกลมกลืนกับธรรมชาติ (มลทัศน์)

- ปัญหาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น
(จำนวน, มาตรฐาน, ตำแหน่ง, รูปร่าง สี การรองรับ, ความพอเพียง ฯลฯ)
 - ที่จอดรถ
 - ห้องสุขา
 - น้ำดื่ม, น้ำใช้
 - ไฟฟ้า
 - โทรศัพท์

- ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น
 - ขยะและสิ่งปฏิกูล ความสะอาด-สกปรก ความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 - น้ำเสีย
 - อากาศ
 - เสียง
 - การทำลายโดยมนุษย์ ทำให้คุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไป เช่น การตัดต้นไม้ การขีดภาพวาดหรือฝาผนัง ฯลฯ
 - การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม พายุ ฯลฯ

- ปัญหาด้านสวัสดิภาพของนักท่องเที่ยว เช่น
 - ความปลอดภัยจากการใช้พื้นที่และกิจกรรม เช่น ปีนป่ายถ้ำ ทางเดินลื่น ไม่มีป้าย
 - ความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย
 - ความปลอดภัยจากสัตว์
 - ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ

- ปัญหาด้านกิจกรรม เช่น
 - ความเหมาะสมหรือขัดแย้งต่อพื้นที่
 - ปริมาณการรองรับต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว
 - ชาติสิ่งดึงดูดที่น่าสนใจ

- ปัญหาด้านนโยบายการจัดการ เช่น
 - การดำเนินการ ความหนาแน่น ความแออัด
 - การดูแลรักษา การทำนุบำรุง การฟื้นฟู การพัฒนา
 - การเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจให้แก่นักท่องเที่ยว สื่อที่ใช้
 - การประชาสัมพันธ์ สื่อที่ใช้
 - งบประมาณ
 - บุคลากร

- ปัญหาด้านอื่น ๆ เช่น
 - การบุกรุกพื้นที่

11. ปัญหาที่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมในแหล่งท่องเที่ยว

สาเหตุของความเสื่อมโทรม	ระดับของความเสื่อมโทรม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
☐ ทำลายโดยน้ำมือมนุษย์	☐	☐	☐
☐ การค้าและการบริการในแหล่งท่องเที่ยว	☐	☐	☐
☐ ถูกบดบังทัศนียภาพ	☐	☐	☐
☐ แหล่งอุตสาหกรรม/พานิชยกรรม/เกษตรกรรม ข้างเคียง			

ส่วนนี้สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

12. การจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว

12.1 คุณทึยภาพ

- ☐ ดึงดูดใจมาก
- ☐ ดึงดูดใจปานกลาง
- ☐ ดึงดูดใจน้อย

12.2 ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ / วัฒนธรรม / ธรรมชาติ

- ☐ ระดับนานาชาติ
- ☐ ระดับชาติและท้องถิ่น
- ☐ ไม่มีความสำคัญหรือไม่มีหลักฐานแน่ชัด

12.3 ความเปราะบางด้านสิ่งแวดล้อม

- ☐ เปราะบางมาก
- ☐ เปราะบาง
- ☐ ไม่เปราะบาง

12.4 จำนวนนักท่องเที่ยวท้องถิ่น

- ☐ มาก
- ☐ ปานกลาง
- ☐ น้อย

ภาคผนวก ค
บทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก

บทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก

คุณภัทรอนงค์ ณ เชียงใหม่ พนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว 5 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคเหนือเขต 1

มุมมองของ ททท. เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านการเกษตรของหมู่บ้าน ในลักษณะของททท. มองการท่องเที่ยวเชิงเกษตร(Agrotourism) เป็นการท่องเที่ยวแบบทางเลือกใหม่(Alternative Tourism) เพราะประเทศไทยจะไม่ใช่ซูเปอร์มาเก็ตอีกต่อไปคือมีสินค้าที่มีความหลากหลายใครอยากได้สินค้าประเภทไหนก็เดินทางมาซื้อไป แต่ปัจจุบันเราพยายามสร้างสรรค์ให้เกิดสินค้าเฉพาะอย่าง สำหรับขายเฉพาะกลุ่มที่มีคุณภาพและสามารถดูแล ปรับปรุงสินค้าทางการท่องเที่ยวได้ดีกว่า ดังนั้นสินค้าประเภทการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะสอดคล้องกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเป็นพิเศษ การส่งเสริมการท่องเที่ยวประเภทนี้จะมีปัจจัยที่สำคัญ เช่น การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม่เหมือนกับการท่องเที่ยวแบบผจญภัย แต่ความสะดวกสบายของการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้คงไม่ต้องถึงขั้นสะดวกสบายมากนักคือ ให้มีถนนเข้าถึงหรือสามารถนำรถเข้าถึงได้ เนื่องจากไม่ใช่ Mass Product ในกรณีของการขนส่งสาธารณะก็คงยังไม่มีความพร้อมมากนักและก็อาจจะไม่มีความจำเป็น เนื่องจากผู้ที่มีความประสงค์ที่จะเดินทางไปที่นี่คงจะต้องมีการจัดการล่วงหน้ามาก่อน และเนื่องด้วยสถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอแม่วางมีความหลากหลายอาจทำให้มีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการต่างกันเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ก็ได้ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบสาธารณูปโภค สำหรับเรื่องที่พักอาจจะไม่มีหรือก็ได้ เช่น ในพื้นที่ของหมู่บ้านห้วยอีค่าง สามารถเดินทางไปกลับได้ในวันเดียวจึงไม่จำเป็นต้องจัดหาที่พักให้กับนักท่องเที่ยว ยกเว้นในกรณีที่มีการจัดกิจกรรมในช่วงเวลาที่จะต้องให้ที่พักเข้ามาเกี่ยวข้องก็จะออกมาในรูปแบบของ Homestay สำหรับการบริการอาหารและเครื่องดื่ม เป็นสิ่งจำเป็นของการท่องเที่ยวในทุกรูปแบบ ในลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและเพื่อเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริงควรจะให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมโดยการจัดเตรียมอาหารให้นักท่องเที่ยว โดยนำเอาวัตถุดิบที่หมู่บ้านผลิตได้มาแปรรูปเป็นอาหารให้นักท่องเที่ยวได้รับประทาน สำหรับการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะการต้อนรับเมื่อนักท่องเที่ยวมาถึงแล้ว ดังนั้นการให้ความรู้ การศึกษา ฝึกฝน และการอบรม โดยเริ่มจากผู้นำชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มีการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง เพราะการท่องเที่ยวในรูปแบบนักท่องเที่ยวนี้มีได้ไปเพื่อการถ่ายภาพแล้วกลับ แต่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อสะท้อนภูมิปัญญาชาวบ้านที่สั่งสมกันมาให้กับนักท่องเที่ยวได้เข้าใจถึงวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น โดยที่เราจะมีการอบรมตัวแทนของคนในหมู่

บ้านเพื่อให้เป็นมรดกเทศก์ท้องถิ่นที่มีความชำนาญในพื้นที่เท่านั้น โดยอยู่ภายใต้ความดูแลของมรดกเทศก์ สำหรับการบริการด้านสุขภาพและห้องน้ำ มีความจำเป็นอย่างยิ่งควรที่จะจัดสร้างห้องสุขภาพสาธารณะของหมู่บ้านจุดหนึ่ง เพื่อเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่ เดินทางมาถึงและจัดสร้างให้กลมกลืนกับสภาพของหมู่บ้าน ด้านสภาพแวดล้อม เป็นสิ่งที่จำเป็นมากของการท่องเที่ยวประเภทนี้ และการท่องเที่ยวจะต้องไม่เป็นในรูปแบบของการจัดฉาก และมีความเป็นฤดูกาลที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความหลากหลายทางกิจกรรม สำหรับผลกระทบทางกายภาพของพื้นที่ในกรณีของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปยังชุมชนท้องถิ่นถ้ามีจำนวนมากเกินไปอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร หรืออาจจะต้องมีการจัดทำ Zoning ก็ได้ สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงในลักษณะของการท่องเที่ยวในอำเภอแม่วางเป็นลักษณะ Soft Adventure และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายอยู่ในตัวแล้ว และปริมาณของการรองรับในพื้นที่ต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต้องดูจากความเหมาะสมของพื้นที่ ช่วงเวลา และกิจกรรม จะเป็นตัวกำหนดการรองรับได้ของพื้นที่ ด้านบริหารจัดการบุคลากร คนในหมู่บ้านจะต้องให้ความร่วมมือในการดูแลรักษาลำเหมือง สภาพของหมู่บ้าน และวิถีชีวิต คนในหมู่บ้านจะต้องมีความเข้าใจ และเห็นด้วยกับการจัดการด้านการท่องเที่ยว แต่ถ้าหมู่บ้านมีศักยภาพเพียงพอสำหรับการท่องเที่ยวแต่คนในท้องถิ่นไม่ต้องการให้เกิดความพลุกพล่านของนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวในพื้นที่นั้นก็ไม่เกิดผล จะทำอย่างไรให้คนทั้งหมู่บ้านเข้าใจการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวก่อนประกอบ การธุรกิจท่องเที่ยวประเภทนี้ควรจะมีการตกลงทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้กับชุมชนท้องถิ่นก่อน และเรื่องของการให้ความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวด้วย ด้านความหลากหลายของกิจกรรม ในต่างประเทศจะมีความชัดเจนของกิจกรรมในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น ในสถานที่เดียวกันเป็นทั้ง เกษตรกรรม กสิกรรม เป็นต้น แต่ของประเทศไทยมีการแยกเกษตรกรรม และกสิกรรมอย่างชัดเจน จึงทำให้กิจกรรมไม่ต่อเนื่อง แต่ที่สามารถทำได้คือ การให้ข้อมูล การทำ Walking Trails ในบริเวณพื้นที่ที่จัดวางไว้ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ควรจะต้องมีการตกลงในบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการจัดสรรผลประโยชน์ที่ทุกฝ่ายพึงจะได้รับ และให้ชุมชนท้องถิ่นควรมีบทบาทในการตัดสินใจร่วมด้วย

คุณติเรก นามวงศ์ ปลัดอำเภอแม่วาง และ คุณสิงห์คำ ภูวินต์ดีสกุล กำนันตำบลแม่วิน

การท่องเที่ยวที่เข้ามาสู่อำเภอแม่วางเป็นสิ่งที่ดีเพราะนำเงินตราเข้ามาเกิดการสร้างงานสร้างอาชีพ หรืออาจกล่าวโดยรวมคือดีกับกลุ่มบุคคลหลายๆ ฝ่ายด้วยกัน แต่ประชาชนโดยทั่วไปซึ่งเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ยังไม่ได้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากนัก ในส่วนของผู้ประกอบการและ

นักธุรกิจมีการผลักดันการท่องเที่ยวมาโดยตลอด และองค์กรท้องถิ่นจะต้องได้รับผลประโยชน์แต่ทำไมถึงไม่ได้ เนื่องจากสถานที่นี้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปางช้างแมมมิง ที่อยู่ของช้างจะอาศัยพื้นที่ที่ได้จากการสัมปทาน ปัจจุบันป่าไม้กับอบต. มีการวางแผนร่วมกัน และบางครั้งองค์กรในระดับหมู่บ้านยังไม่มี ความแข็งแกร่งขาดความรู้ ความสามารถ ทำให้การกระทำไม่เป็นผลและในปัจจุบันการกระจายอำนาจเราให้ท้องถิ่นดูแลตนเอง ทำให้เกิดช่องทางหรือโอกาสของบุคคลที่มีความรู้ที่มีต่อบุคคลที่ไม่มีความรู้ และบุคคลที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้จะต้องมีคุณธรรมอย่างแท้จริง ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากธุรกิจท่องเที่ยวในอำเภอแม่วางส่วนมากจะไม่ตกถึงองค์กรท้องถิ่น เพราะการดำเนินการทางธุรกิจไม่ได้เสียภาษีให้กับองค์กรการบริหารงานส่วนท้องถิ่น ประกอบกับหมู่บ้านหลายหมู่บ้านมีการขยายตัวและมีความต้องการในปัจจุบันระบบสาธารณูปโภคโดยตรงขั้นพื้นฐาน เช่น ถนน ระบบประปา เป็นต้น สำหรับการท่องเที่ยวโดยปัจจัยสาธารณูปโภคนั้นทางตำบลแมมมิงอยู่ในระดับพอใช้ สามารถเข้าถึงได้แต่ยังขาดในเรื่องของบุคลากรที่มีคุณภาพของชุมชนท้องถิ่น

คุณสมบัติ เชื้อนแก้ว ผู้ประกอบการบานาน่า เกสเฮ้าส์ และบานาน่าทัวร์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การเกษตรมีความสำคัญต่อชาวเขาเพราะเป็นสิ่งที่ใช้เลี้ยงชีพสร้างรายได้ เช่น กินข้าวที่เขาปลูกเอง รวมทั้งผักและพืชไร่ จึงเป็นการทำแบบเพื่อยังชีพตามสภาพของการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ โดยมีการใช้แหล่งน้ำหลักคือ จากลำห้วยเพื่อการอุปโภค บริโภค รวมทั้งการเกษตรในปัจจุบันของชาวเขามีการใช้ยาฆ่าแมลงส่งผลถึงคุณภาพของแหล่งน้ำ ข้อมูลตรงนี้เกิดจากการให้ข้อมูลข่าวสารที่ยังไม่ดีพอของหน่วยงานราชการ และการนำนักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมการเกษตรแบบขั้นบันได บางครั้งทางบริษัทจะไม่ได้เจาะจง หรืออาจใช้วิธีการเดินทางผ่านระหว่างทางมีสถานที่น่าสนใจก็หยุดเพื่อการอธิบายให้นักท่องเที่ยวทราบ เป็นต้น โดยอาชีพหลักของชาวเขา คือ การทำนา ทำไร่ ทางบริษัทจะขึ้นไปสำรวจภูมิคุ้มกัน ช่วยเหลือกับชาวบ้านตลอดปี และจะทราบเป็นอย่างดีเกี่ยวกับ ประเพณี กิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้าน โดยการนำเอาสิ่งเหล่านั้นมาให้เป็นข้อมูลกับนักท่องเที่ยว ในบางครั้งนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเรื่องเกษตรกรรมบนที่ราบสูงจริงๆ ทางบริษัทจะจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบ Homestay กับชุมชนท้องถิ่น โดยมีการพักรวมกับชาวบ้านและทานอาหารที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ แต่ก่อนจะทำได้แบบนี้ทางบริษัทใช้วิธีการเข้าไปพัฒนาหมู่บ้านให้มีศักยภาพพื้นฐานเพียงพอ เช่น การสร้างโรงเรียน การสร้างความคุ้นเคยกับคนในพื้นที่ การสร้างความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวกับผู้นำของชุมชนท้องถิ่น มีการจัดเตรียมสถานที่เช่น ที่พักแรมพร้อมเครื่องนอน ห้องสุขาสาธารณะ อาหารและเครื่องดื่ม ไว้ก่อนเป็นต้น ส่วนมากนักท่องเที่ยวจะมีความสุขเมื่อได้ทราบว่า รายได้ส่วนใหญ่จะคืนกลับมายังชุมชนท้องถิ่น

ด้วย ทางบริษัทมีการจัดทำภาพถ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทางบริษัทจัดนำเสนอในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดทำรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในรูปแบบของปัจจัยขั้นพื้นฐานเช่น ถนนมีความสำคัญมากเน้นเพียงแค่ออกเข้าออกได้เท่านั้นก็เพียงพอ สำหรับที่พักรวมจะเป็นที่พักที่เกิดจากการจัดการของหมู่บ้าน เพราะธุรกิจการท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับเรื่องรายได้ที่เป็นเงิน ตรงนั้นการจัดการของหมู่บ้านจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ภาคธุรกิจไม่ควรเข้าไปจัดการเพียงเป็นผู้คอยประสานให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการด้วยตนเองจะได้มีการแบ่งสรรอย่างเท่าเทียมกัน หรือชุมชนท้องถิ่นรวมกันจัดทำออกมาในรูปแบบของสหกรณ์หมู่บ้าน เช่น ชาวบ้านทอผ้ามาขายให้สหกรณ์โดยมีการจัดทำราคากลางไว้ส่วนที่ขายเกินจากราคาที่ตั้งไว้จัดเก็บเข้าสหกรณ์และให้ตัวแทนหรือกรรมการของหมู่บ้านเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ที่ได้รับนี้ สำหรับของหรือสินค้าที่ทำขึ้นเองของหมู่บ้านอาจจัดทำในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์หมู่บ้าน แต่ในความเป็นจริงยากที่จะเกิดขึ้น ในมุมมองของทางบริษัทเหมือนกับไปบังคับให้ชุมชนท้องถิ่นต้องทำ ซึ่งเรามีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของเขายู่แล้วและเกิดความไม่พร้อม ขาดผู้ที่จะนำเริ่มอย่างชัดเจน ทางบริษัทจึงต้องผลักดันด้วยการออกทุนให้ เพื่อให้เกิดขึ้นและให้ชาวบ้านได้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจริงๆ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ชาวบ้านค่อนข้างจะขาดความกระตือรือร้นที่จะรับในสิ่งแปลกใหม่อย่างนี้ ตัวอย่าง บ้านแม่สะป๊อกมีการจัดทำสาธิตการทอผ้าในหมู่บ้านให้กับนักท่องเที่ยว ได้ชมถึงความสวยงามและความยากลำบากกว่าจะทอผ้าได้ในแต่ละผืน จึงทำให้มีคุณค่าเหมาะสมกับราคาที่ซื้อเป็นต้น การให้ข้อมูลทางการท่องเที่ยวของหมู่บ้านในทุกๆ ด้านควรจะเป็นมัคคุเทศก์ของบริษัทผู้มีความชำนาญในพื้นที่ โดยให้ชาวบ้านที่ผ่านการอบรมมาเป็นผู้ช่วยมัคคุเทศก์ได้ มุมมองของบริษัทอีกด้านหนึ่งคือการที่บริษัทเข้ามาดูแลเข้มงวดในด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในทุกๆ ด้านก็เพราะไม่ต้องการให้เกิดผลกระทบด้านลบตามมาในภายหลัง เพราะบริษัทต้องรับผิดชอบทุกกรณีที่นักท่องเที่ยวเกิดปัญหาขึ้นระหว่างออกทัวร์หรือในกรณีที่จะให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ช่วยมัคคุเทศก์จะต้องผ่านขั้นตอนการอบรมและหัวหน้าหมู่บ้านรับรองอีกครั้งจึงสามารถร่วมกิจกรรมได้ สำหรับการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในลักษณะHomestay, Agrotourism ก็ดีจะอยู่ที่ประมาณ 6-12 คน เป็นมาตรฐานแต่บางครั้งบริษัทก็ไม่สามารถกำหนดได้เพราะบริษัทในต่างประเทศเป็นผู้กำหนดมาอีกชั้นหนึ่ง โปรแกรมที่จัดให้นักท่องเที่ยวจะมี 2 โปรแกรมคือ 1 คืน 2 วัน กับ 2 คืน 3 วัน ส่วนหมู่บ้านจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนกันไปตามความต้องการและความเหมาะสมของเวลานั้นแต่อยู่ในเขตของตำบลแม่วิน สำหรับอาหารของนักท่องเที่ยวทางบริษัทจะเป็นผู้วางแผนเองทั้งหมดและลักษณะของการชำระเงินของนักท่องเที่ยวจะเป็นการชำระเงินสดก่อนออกเดินทางกับทางบริษัท โดยทางบริษัทจะนัดหมายประชุมล่วงหน้า 1 วันก่อนออกเดินทาง

เพื่อการชักชวนและเตรียมความพร้อมของนักท่องเที่ยว ส่วนกิจกรรมที่จะต้องให้กับนักท่องเที่ยวในเส้นทางแม่วาง ได้แก่ ชีชีช้าง ล่องแพ วัฒนธรรม ความเชื่อ และประเพณีของชาวเขา การเดินป่า เป็นต้น และสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี เพราะอำเภอแม่วางมีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่ดีมากและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คุณอุดม ชิดนายิ ผู้ประกอบการบริษัทอุดมพรทัวร์

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในลักษณะของการเข้าถึงหมู่บ้านควรมีลักษณะของความเป็นธรรมชาติไม่ใช่การสร้างแบบสำเร็จรูป เพราะเป้าหมายของการท่องเที่ยวในเขตของอำเภอแม่วางเน้นความเป็นท้องถิ่นและธรรมชาติ โดยการเดินทางสามารถจัดทำแผนการเดินทางได้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยศักยภาพของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอำเภอแม่วางมีจุดที่ได้เปรียบกว่าที่อื่นตรงที่พื้นที่นี้สามารถติดต่อได้หลายๆ พื้นที่ใกล้เคียงก็สามารถเข้าออกพื้นที่ได้หลายทาง ทำให้เกิดการกระจายการนำเที่ยวที่มีความหลากหลายได้ การจัดการเดินทางเข้าไปในหมู่บ้าน ในเรื่องของอาหารทางชาวบ้านยังไม่มีความพร้อมในการจัดอาหารให้กับนักท่องเที่ยวได้เพราะคุณภาพของอาหารจะต้องได้ระดับมาตรฐานสากล ชุมชนท้องถิ่นยังขาดความเข้าใจในสภาพของนักท่องเที่ยวที่มีวัฒนธรรมการทานอาหารที่แตกต่างกันเป็นพื้นฐานสำหรับในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้รับการตอบสนองจากนักท่องเที่ยว โดยมีการคิดค้นรูปแบบของการท่องเที่ยวและกิจกรรมกันตั้งแต่ในระดับของต่างประเทศเพื่อบรรจุเป็นโปรแกรมให้กับนักท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวที่ผ่านมาของบริษัทในการเดินทางท่องเที่ยวรูปแบบนี้เป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มเล็ก แต่มีความถี่มากขึ้นที่จะเดินมาเพื่อสนใจศึกษาการเกษตรกรรมของบ้านเราเป็นส่วนผนวกรวมหนึ่งของธุรกิจการท่องเที่ยวด้านการตลาด ในบางครั้งกลุ่มตัวแทนนักท่องเที่ยวจากทวีปต่างๆ มีการร้องขอมาเป็นการเฉพาะด้าน เช่น การเกษตร การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นสิ่งที่น่าสนับสนุนเพราะเป็นสิ่งที่เราสั่งสมองค์ความรู้และการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เป็นสิ่งที่น่าจะสืบทอดต่อไปโดยให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาทดลองปฏิบัติ แต่การจัดทำ Zoning นั้นถือว่าการจัดฉาก เพื่อหลอกตานักท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งที่อาจกล่าวได้ว่าไม่ได้เข้าไปสู่วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง และปริมาณของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวประเภทนี้ในอีก 5 ปีข้างหน้าคงไม่ทำให้ระบบนิเวศเสียไป เนื่องจากแต่ละบริษัทที่จัดการท่องเที่ยวประเภทนี้จะไม่ให้เส้นทางเดินทางท่องเที่ยวเกิดความเหมือน หรือซ้ำซ้อนกับบริษัทอื่นๆ และจะกระจายตัวไปในหลายๆ พื้นที่ เพื่อเป็นกลยุทธ์ทางการค้าของแต่ละบริษัท ในด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรควรจะต้องมีธรรมชาติที่ค่อนข้างสมบูรณ์ โดยเฉพาะวงจรของระบบนิเวศทางการเกษตรและการผสมผสานทางภูมิปัญญาของชาวบ้าน ทาง

บริษัทนำเที่ยวจึงต้องออกสำรวจพื้นที่เพื่อนำมาเสนอให้กับนักท่องเที่ยว โดยการติดต่อกับตัวแทนของหมู่บ้านด้วยการพูดคุยถึงข้อตกลงในการทำธุรกิจร่วมกันด้วยบริษัทจะเป็นผู้ออกทุนให้ส่วนหนึ่งเพื่อการสร้างความร่วมมือในการรองรับนักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดรายได้เสริมของหมู่บ้านเพราะในช่วงที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมอาจไม่เกิดขึ้นตลอดทั้งปี อาจเป็นเพียงช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งอาจไม่มีการต่อเนื่องก็ได้เช่นนี้จะไม่เป็นเชิงพาณิชย์มากจนเกินไปในหมู่บ้าน ในพื้นที่การท่องเที่ยวอำเภอแม่วาง ควรจะเน้นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การเดินป่า มากกว่าการขี่ช้าง ล่องแพ ทางบริษัทที่จัดรายการท่องเที่ยวควรจะมี ความเข้าใจในศักยภาพของหมู่บ้าน และกิจกรรมที่จะนำนักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมเป็นอย่างดี สำหรับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีหลายหน่วยงานแต่ยังขาดหน่วยงานราชการที่จะเป็นศูนย์กลางในการกำหนด ประสาน และสรุปข้อพิพาทเพื่อการสร้างสรรค์ทางธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง สำหรับด้านชุมชนท้องถิ่นในลักษณะการจัดการด้าน Homestay เป็นการบริการส่วนตัวของคนในหมู่บ้าน แต่ถ้าวเป็นการบริการประเภทอื่นๆ จะเป็นของส่วนรวม โดยจัดออกมาในรูปแบบของสหกรณ์ แต่ปัญหาคือคนทำและคนไม่ทำมีรายได้ที่เท่าเทียมกันในหมู่บ้าน ดังนั้นการแก้ปัญหาในด้านนี้คือ การให้ผู้นำชุมชนหรือตัวแทนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการจัดการร่วมจะดีที่สุด จึงจะถือได้ว่ามีการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง และปัญหาทางการท่องเที่ยวอีกด้านหนึ่งคือความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวยังอยู่ในภาวะของการกระจุกตัวในกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งเท่านั้นจึงต้องหาวิถีทางในการแก้ตรงด้านนี้ด้วย

คุณประภาส ปานบัว มัคคุเทศก์บริษัทเชียงใหม่ อินฟอร์เมชั่น เซ็นเตอร์

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในลักษณะความร่วมมือของหมู่บ้านทางด้านการคมนาคมนั้น การท่องเที่ยวในรูปแบบนี้นักท่องเที่ยวไม่ต้องการความสะดวกสบายมากนักไม่ต้องตั้งอยู่บนเส้นทางหลวงสายหลัก ส่วนมากต้องการความเป็นธรรมชาติ ทางเข้าหมู่บ้านเป็นลักษณะเดิมๆ คือมีทางพอสำหรับรถเข้า-ออกได้ หรือทางเกวียนที่สามารถผ่านได้ สิ่งที่สำคัญคือเรื่องของความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยการประสานงานกับหัวหน้าหมู่บ้านจัดคนคอยดูแล เนื่องจากเรานำรายได้ไปให้พนักงานของร้าน สำหรับที่พักของนักท่องเที่ยวควรใช้บ้านในหมู่บ้านของชุมชนท้องถิ่นในกรณีของนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนไม่มากนัก ประมาณจัดนำเที่ยวครั้งละ 2-4 คน การดูแลอำนวยความสะดวกจะสะดวกกว่า และนักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้วิถีชีวิตในลักษณะที่เป็นธรรมชาติของคนในชุมชน การทำเช่นนี้ได้ทางบริษัทจะต้องมีการตกลงผ่านตัวแทนของหมู่บ้านคือ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านจะเป็นผู้จัดการทั้งหมดเพราะทุกอย่างที่จะเข้ามาในหมู่บ้านจะต้องผ่านผู้ใหญ่บ้านทุกเรื่อง สำหรับเรื่องอาหารและเครื่องดื่มทางบริษัทจะเป็นผู้เตรียมการจัดหา เนื่องจากนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศจะไม่สามารถทานอาหารและน้ำของพื้นบ้านได้ ลักษณะของการ

ท่องเที่ยวประเภทเดินป่าหรือการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระยะเวลาที่ใช้อาจแตกต่างกันขึ้นกับกิจกรรม การจัดรายนำเที่ยวประเภทกิจกรรมเดินรอบลำเหมืองเพื่อการชมภูมิปัญญาของชาวบ้านในด้าน เกษตร ถือได้ว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจด้านนี้ สำหรับการจัดทำ Zoning ให้นักท่องเที่ยวได้ลองปฏิบัติจริงจะดูไม่เหมือนวิถีชีวิตพื้นบ้าน ดังนั้นการให้ข้อมูลในเหตุ การณ์จริงขณะเดินรอบเหมืองฝายในขณะที่พบชาวบ้านกำลังเพาะปลูก ทำไร่ ทำนา และนักท่องเที่ยว ได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสโดยตรง และชาวบ้านส่วนใหญ่ก็ยินดีต้อนรับในสิ่งเหล่านี้ เพียงแต่สิ่ง ที่สำคัญคือการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต้องควบคุมให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม ดังนั้นก่อนที่ บริษัทจะนำนักท่องเที่ยวมายังแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้จะต้องมีการสำรวจ ศึกษา การวางแผน ศักยภาพของพื้นที่ทางด้านการท่องเที่ยว ประเพณี และกิจกรรม ในระยะเวลาหนึ่งปี จึงสามารถ จัดตารางเวลาและให้การประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลกับนักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง ในทางปฏิบัติ จากการวางแผนของบริษัทนำเที่ยวจะต้องประสานกับตัวแทนของชุมชนท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการทำความเข้าใจเรื่องของระบบการท่องเที่ยวและให้เกิดการกระจาย รายได้ถึงชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง เช่น การใช้ผู้ช่วยมัคคุเทศก์ซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นที่ได้ผ่านการ อบรมแล้ว เพื่อให้ข้อมูลแท้จริงของพื้นที่ หรือกิจกรรมนั้นๆ ในสถานที่เที่ยวประเภทการท่องเที่ยว เชิงเกษตรไม่ควรจะมีการดัดแปลงไปจากสภาพเดิม เช่น การตั้งเคาน์เตอร์ให้ข้อมูลข่าวสารเป็นต้น แต่สิ่งที่จะต้องเพิ่มเติมในปัจจัยพื้นฐานคือ ห้องน้ำสาธารณะ สถานที่ทิ้งขยะและการกำจัดขยะ การอบรมชุมชนท้องถิ่นหรือตัวแทนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เป็นต้น ในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีจุด ขายที่สำคัญคือสภาพสิ่งแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์ของหมู่บ้าน ความเป็นเอกลักษณ์แบบเดิมๆ ของหมู่บ้าน ที่มีได้รับเอาวัฒนธรรมสมัยใหม่เข้าไปมาจนเกินไป และถ้าเรามองถึงศักยภาพของพื้นที่ใน อำเภอแม่ว่างด้านการท่องเที่ยว อำเภอแม่ว่างมีความหลากหลายในด้านของทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นจุดได้เปรียบ แต่สิ่งที่เป็นมุมมองที่สำคัญคือ เมื่อการท่องเที่ยวเข้าไปในพื้นที่ได้ยอม ให้คุณและโทษเสมอ โดยเฉพาะปัญหาหลักเมื่อการท่องเที่ยวเข้าไปถึงระดับหมู่บ้านคือ การบริหาร รายได้ ดังนั้นบริษัทนำเที่ยวจะทำความเข้าใจกับทางชุมชนท้องถิ่นถึงเรื่องของการบริหารรายได้ที่ จะได้รับ โดยมีการจัดตั้งกรรมการของหมู่บ้านในการบริหารรายได้นี้ เพื่อนำไปพัฒนาสิ่งที่ยังขาด แคลนแต่มีใช้วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาความเจริญทางวัฒนธรรมเพียงด้านเดียว เช่น การนำราย ได้จากการท่องเที่ยวไปพัฒนาโรงเรียนของหมู่บ้าน เป็นต้น สำหรับมัคคุเทศก์จะต้องเป็นผู้มี ประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง และสามารถช่วยแก้ปัญหาได้เป็น อย่างดี ด้านความปลอดภัยและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวทางบริษัทนำเที่ยวจะรับผิดชอบดูแล แล้วยังประสานงานกับหัวหน้าหมู่บ้านในการจัดคนคอยอำนวยความสะดวกต่างๆ และคอยดูแล

เรื่องความปลอดภัยด้วยระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการจัดการทัวร์ประเภทการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เหมาะสมคือ ประมาณ 3 วัน 2 คืน

คุณชลฤทัย คำมงคล ผู้ประกอบการบริษัทสวัสดิทัวร์ และคุณเจดศักดิ์ มานะ มัคคุเทศก์ บริษัท เทรกเกอร์ทัวร์

การท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยจุดขายที่สำคัญคือ การมีเอกลักษณ์ หรือคุณลักษณะเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชม และความมีเสน่ห์ของเมืองเชียงใหม่ที่มีการผสมผสานในความหลากหลายของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน สำหรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในหมู่บ้านที่ห่างไกลความเจริญ การคมนาคมหรือการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้คงไม่ต้องสะดวกสบายมากนัก โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เดินทางของสู่แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของพื้นที่ในด้านการคมนาคม เพราะการคมนาคมที่สะดวกสบายอาจทำให้วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น อาจเปลี่ยนแปลงในการรับวัฒนธรรมใหม่ๆ เข้าไปได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น สำหรับระยะทางในการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นจะต้องอยู่ห่างไกลเสมอไป เพราะจะเสียเวลาส่วนใหญ่อยู่กับการเดินทาง และโปรแกรมการเดินทางที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สนใจคือ โปรแกรม 1 คืน 2 วัน และโปรแกรม 2 คืน 3 วัน ในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในรูปแบบของเหมืองฝายบริษัทที่ประกอบการนำเที่ยวประเภทนี้จะต้องเข้าไปศึกษาในพื้นที่จริงเกี่ยวเทศกาลและพิธีกรรมของชาวบ้านที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในฤดูกาลต่างๆ จะได้จัดโปรแกรมได้อย่างเหมาะสม ส่วนประเภทของที่พักอาศัยให้กับนักท่องเที่ยวจะจัดอยู่ในรูปแบบการพักรวมกับหมู่บ้าน หรืออาจจะมีการทำบ้านรับรองนักท่องเที่ยว แต่ยังคงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นให้มากที่สุด ถ้าพิจารณาถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการพักร่วมกับชุมชนท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้วิถีชีวิตในทุกด้านของชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง แต่อาหารและเครื่องดื่มสำหรับนักท่องเที่ยวควรจะต้องมีการเตรียมการไปล่วงหน้าโดยบริษัทนำเที่ยว ในด้านการบริการขนส่งไม่ควรสะดวกมากจนเกินไป เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้บรรยากาศและเพิ่มความน่าสนใจให้กับสถานที่ท่องเที่ยวเองควรอาจมีการเดินทางทั้งสะดวกและไม่สะดวกสลับกันไปก็ได้ จำนวนนักท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนี้ประมาณ 10-12 คน ต่อมัคคุเทศก์ 1 คน สำหรับการกระจายสู่หมู่บ้านจากการประกอบการท่องเที่ยวประเภทนี้ เช่น การจ้างผู้ช่วยมัคคุเทศก์ที่เป็นชาวบ้านที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว การเสียค่าใช้จ่ายสำหรับที่พักในหมู่บ้าน การซื้อสินค้าของที่ระลึกพื้นบ้านโดยนัก ท่องเที่ยว เป็นต้น สำหรับบริษัทนำเที่ยวในการเลือกหมู่บ้านที่จะนำนักท่องเที่ยวเข้าไปยังหมู่บ้านนั้น บริษัทจะต้องเข้าไปมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนท้องถิ่นด้วยการประสานงาน

ผ่านผู้ใหญ่บ้าน หรือตัวแทนของหมู่บ้าน ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวควรจะมีสภาพภูมิทัศน์ สิ่งแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์และเป็นธรรมชาติ รวมทั้งพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวม นอกเหนือจากหมู่บ้านควรจะมีหลากหลายทางทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อการจัดกิจกรรมทางการเดินทางท่องเที่ยวได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่การที่นักท่องเที่ยวเข้าไปในหมู่บ้านอาจส่งผลกระทบต่อเกิดขึ้นได้เช่น การที่นักท่องเที่ยวสับสนจนเสี่ยงรบกวนชาวบ้านในเวลากลางคืน การเพิ่มขยะมูลฝอย เป็นต้น

ผศ. ชูลิทธิ์ ชูชาติ นักวิชาการในเขตลุ่มแม่น้ำวาว ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระบบเหมืองฝาย เราจะไม่มองเพียงสิ่งที่ดึงดูดใจของพื้นที่เพียงอย่างเดียว แต่ให้มองลึกไปถึงเหมืองฝายและภูมิปัญญา เพราะลำเหมืองที่ใช้ในการเพาะปลูกหรือหล่อเลี้ยงชีวิตของหมู่บ้านอาจมีหลายลำเหมืองก็ได้ เช่น ลำเหมืองบน ลำเหมืองล่าง การใช้น้ำจะผ่านลำเหมืองบนเข้าสู่ตามขั้นบันได สวนหรือแปลงเกษตรลงสู่ลำเหมืองที่ต่ำกว่าแล้วคืนกลับแหล่งน้ำต่อไป นี่คือการที่เราเห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้านที่สั่งสมกันมา และแสดงถึงภูมิปัญญาของการทำนาในฤดูกาลที่จะมาถึง หรือกล่าวโดยสรุปคือการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง จะเริ่มจากการทำฝายบนเข้าสู่ลำเหมืองบนจากลำเหมืองบนน้ำจะไหลลงสู่ที่นาแบบขั้นบันได และน้ำที่ไหลลงจากฝายก็จะไหลลงไปกับลำน้ำสายหลักไปสู่ฝายด้านล่างต่อไป ดังนั้นลำน้ำจะเริ่มต้นจากหมู่บ้านโป่งสมีเป็นต้นกำเนิดของลำห้วยโป่งสมี ไหลผ่านหมู่บ้านห้วยข้าวลีบมาบรรจบกับห้วยแม่เตียนที่ไหลผ่านหมู่บ้านห้วยอีค่าง ลงสู่หมู่บ้านทุ่งหลวง บ้านห้วยทรายต่อไป ห้วยแม่เตียนจะเริ่มจากบ้านขุนเตียนซึ่งเป็นหมู่บ้านที่สูงที่สุดของลำน้ำนี้ ไหลผ่านบ้านห้วยข้าวลีบลงมาถึงบ้านห้วยอีค่าง ดังนั้นเราจะไม่มองที่ความสวยงามของเหมืองฝาย แต่จะมองถึงความสัมพันธ์ในหน้าที่ของเหมืองฝายที่มีต่อประโยชน์ของการใช้สอยในลักษณะภูมิปัญญา ลักษณะของการจัดการน้ำประเภทนี้ในด้านสังคมของหมู่บ้านคือการแบ่งปันกันระหว่างหมู่บ้านบน หมู่บ้านกลาง หมู่บ้านใต้ การใช้น้ำระบบนี้ต่างจากการทำประตุน้ำเพราะลำเหมืองจะไม่มีการแห้ง ทรัพยากรทางชีวภาพก็就不用การสูญเสีย และจะเกิดความหลากหลายทางชีวภาพตามมา

ประวัติความเป็นมาของชุมชนกะเหรี่ยงในเขตตำบลแม่วิน ส่วนใหญ่เป็นกะเหรี่ยงคริสต์ เพราะศาสนาคริสต์เข้ามาเผยแพร่ก่อน ศาสนาพุทธเข้ามาภายหลัง ชุมชนกะเหรี่ยงบริเวณตำบลแม่วินเมื่ออดีตที่ผ่านมานับถือผี และหลังจากที่ประเทศจีนถูกคอมมิวนิสต์ยึดครองในปี พ.ศ. 2492 พวกบาทหลวงจากจีนได้หลบหนีจากระบบคอมมิวนิสต์ มาอยู่ในภาคเหนือของไทยและเคยทำงานร่วมกับชาวป่าชาวเขาในประเทศจีนมาแล้ว พอมาถึงเมืองไทยก็สามารถทำงานกับชาวเขาในภาค

เหนือของไทยได้อย่างคล่องตัว จุดเริ่มแรกในการตั้งถิ่นฐานของบาทหลวงคือที่อำเภอจอมทอง แล้วย้ายมาอยู่ที่บ้านห้วยตองตำบลแม่วิน แล้วจึงได้เผยแพร่ศาสนาคริสต์เข้าไปในพื้นที่ สำหรับหมู่บ้านห้วยอีค่างเป็นหมู่บ้านที่บาทหลวงไม่ได้เข้าไปชุมชนท้องถิ่นยังตงนับถือศาสนาพุทธ และมีการนับถือผีอยู่มาก เหตุผลที่ห้วยอีค่างได้รับการตั้งให้เป็นหมู่ 1 เพราะหลังจากที่ชาวแถบบ้านทุ่งปี่ อำเภอสันป่าตองได้อพยพบางส่วนขึ้นไปในป่าบริเวณบ้านห้วยโป่ง ทางราชการก็จัดตั้งให้ ชุนวิน ทำหน้าที่ดูแลความเป็นอยู่และรวบรวมภาษี จากชาวเขาส่งให้ทางราชการ ชุนวินก็เลยได้เป็นกำนันแต่เนื่องจากของป่าที่นำมาขายในตลาดบ้านกาดมีมาก ทำให้คนจีนซึ่งทำการค้าขายอพยพเข้าสู่ป่าเพื่อรับซื้อของป่ามาขายและทำการค้าขาย ทำให้เกิดผู้คนหลายเชื้อชาติรวมกันอยู่ในป่า บางครั้งการที่นำสัตว์เลี้ยงไปเลี้ยงไว้ในป่าพอนานๆ เข้าก็อพยพไปอยู่ในป่าก็มี

ลักษณะของการปลูกพืชของชาวบ้าน เนื่องจากชาวบ้านมีน้ำใช้ตลอดปีอาจปลูกข้าวถึงปีละ 2 ครั้ง แต่น้อยเพราะชาวบ้านทำนาเอาไว้เพื่อกินเท่านั้น ช่วงฤดูการทำนา ทำไร่ จะเริ่มต้นจากในช่วงปีใหม่กะเหรี่ยงจะขึ้นปีใหม่ ด้วยการเรียกลูกบ้านมารวมกันเพื่อทำพิธีผูกข้อมือโดยผู้ที่ผูกข้อมือคืออีโค(หัวหน้าฝ่ายพิธีกรรม)ประจำหมู่บ้าน การผูกข้อมือจะเริ่มต้นประมาณปลายเดือนมกราคม หลังจากผูกข้อมือเสร็จก็จะเริ่มต้นการทำมาหากิน หมายถึงการเริ่มต้นชีวิตใหม่ การลืมหืมสิ่งที่เศร้าโศกเสียใจ ลืมเรื่องที่บาดหมางเพื่อการตั้งต้นกันใหม่ สิ่งแรกที่กะเหรี่ยงทำคือการหาที่ที่เป็นไร่เก่าเพื่อการทำไร่ซ้ำอีกเมื่อหาที่ทำได้ เดือนกุมภาพันธ์ จะทำการถางไร่ ไร่จะต้องทำบนเขา เมื่อถางเสร็จจะปล่อยให้ตากแดดไว้จนถึงเดือนมีนาคม ปลายเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน จะเริ่มเผาไร่หลังจากการเผาไร่ได้สัก 2-3 วัน จะเริ่มไถเมล็ด ผักเขียว ข้าวโพด พืชผักลงสู่ไร่ แล้วก็รอจนถึงเดือนพฤษภาคมเป็นช่วงที่ฝนเริ่มตกแล้วจึงทำข้าวไร่ เมล็ดที่หว่านไว้ในช่วงปลายเดือนเมษายน ก็จะเริ่มงอก เดือนมิถุนายน ฝนเริ่มตกแล้วชาวกะเหรี่ยงก็เริ่มทำนาหลังจากทำไร่เสร็จ การทำนาและการทำไร่ของชาวกะเหรี่ยงจะเอาไว้เพื่อการยังชีพเท่านั้น เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ข้าวไร่ ข้าวนางอกงาม ชาวบ้านคอยดูแลกำจัดวัชพืช สัตว์หรือแมลงที่ทำคอยความเสียหายไม่ให้เกิดขึ้น เดือนเดือนสิงหาคมจะมีพิธีไหว้ผีไร่ ผีนา เพื่อขอบคุณ "ผี" ที่ช่วยดลบันดาลให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ และเพื่อการขบไล่สิ่งที่ไม่ดีต่างๆ (ภัยต่างๆ) เกี่ยวกับนา และการขอโทษ ผีป่า ผีดง ผีไฟ ที่ทำให้เกิดไฟเผาผลาญสิ่งมีชีวิต หรือผีเดือดร้อนขึ้น การไหว้ถ้าเป็นการทำไร่ก็ไหว้ในไร่ ถ้าเป็นการทำนาก็ไหว้ในนา พิธีไหว้เราจะเห็นศาลที่ชาวบ้านสร้างในนา ในไร่ พอถึงปลายเดือนตุลาคมจะเก็บเกี่ยวข้าวไร่ ต้นเดือนพฤศจิกายนจะเก็บเกี่ยวข้าวนา ก็จะสิ้นสุดฤดูกาล หลังจากนั้นชาวกะเหรี่ยงก็จะมีการปลูกพืชและดอกไม้พันธ์ต่างๆ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของหมู่บ้านในช่วงหน้าหนาวคือ เดือนพฤศจิกายน - เดือนมกราคม พืชและไม้ดอกที่ปลูกเพื่อขายเป็นรายได้ของชาว

บ้านได้แก่ สุนัขนี้ ผักสลัดแก้ว ผักกาด หอมญี่ปุ่น กระเทียมญี่ปุ่น ดอกดาวเรือง ดอกเบญจมาศ ดอกไม้เมืองหนาว เช่น ลิลลี่ ส่งขายโครงการหลวง เป็นต้น

ลักษณะทางสังคมของหมู่บ้านจะมีแกนนำหลักประกอบด้วย 2 แกนนำด้วยกัน คือ

- 1) แกนทางด้านการปกครอง ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน(พ่อหลวง) ได้ตำแหน่งมาด้วยการเลือกตั้ง แกนทางด้านอบต.(องค์การบริหารส่วนตำบล) และแกนทางด้านองค์กร NGO.
- 2) แกนทางด้านพิธีกรรมที่ชาวบ้านเรียกว่า อีไค อีไคสืบทอดกันแบบสืบสายโลหิต

ภาคผนวก ง
รูปภาพประกอบการศึกษาวิจัยแหล่งท่องเที่ยว
พื้นที่ตำบลแม่วิน และหมู่บ้านห้วยอีค่าง

รูปภาพที่ 1-2 การเดินทางจากตัวเมืองเชียงใหม่สู่อำเภอแม่วาง(ตำบลแม่วิน)
ด้วยเส้นทางหลวงหมายเลข 108 และ 1013

รูปภาพที่ 3-4 ทิวทัศน์ภาพระหว่างการเดินทางสู่อำเภอแม่วาง
จะเป็นการทำเกษตรกรรม (ที่ราบระหว่างหุบเขา)

รูปถ่ายที่ 5-7

ที่ว่าการอำเภอแม่วางกับการให้
ความร่วมมือเป็นอย่างดีเกี่ยวกับ
ข้อมูลของท้องถิ่นและการร่วม
รณรงค์การอนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติ

รูปภาพที่ 8-9 ทักษะภาพของฝายน้ำล้นในลำน้ำแม่เวงกับ
ภาพของธรรมชาติในเขตของ อบต.แม่เวง

รูปภาพที่ 10-11 การขี่ช้างชมทัศนียภาพความอุดมสมบูรณ์ของป่า
และชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าม้ง ที่บริเวณปางช้างแม่วิน

รูปถ่ายที่ 12-13

การท่องแพเริ่มต้นที่บริเวณสวนป่าสันป่าตอง (หมู่ที่ 9 บ้านสบวิน ต.แม่วิน)

ระยะทางประมาณ 3.5 กิโลเมตร ใช้เวลา 1.40 ชั่วโมง

รูปภาพที่ 14-15
ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
และน้ำตกแม่วางอันสวยงามที่หมู่บ้านแม่สะป๊อก

รูปถ่ายที่ 16-17 ที่ความสูงประมาณ 900 เมตรเห็นระดับน้ำทะเลปานกลาง
เราจะพบกับป่าสนเขา(สนสองใบ, สนสามใบ)
และทิวทัศน์ของเทือกเขาดอยอินทนนท์

รูปภาพที่ 18

บริเวณถนนทางเข้าหมู่บ้านห้วยอีค่าง หมู่ที่ 1 ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง

รูปภาพที่ 19 ลักษณะการสร้างบ้านของกะเหรี่ยงสะกอ

รูปภาพที่ 20-21 การทอผ้าด้วยมือ (Back Strap) ของกะเหรี่ยง

รูปภาพที่ 22-24

การทำเกษตรกรรมแบบขั้นบันไดและเรือนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ
โดยใช้ระบบการทำเหมืองฝายแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน

รูปภาพที่ 25-26 เส้นทางศึกษาธรรมชาติในรูปแบบ Walking Trail
บริเวณลำเหมืองและฝาย การศึกษาความเชื่อของชาวบ้านกับการเกษตร

รูปถ่ายที่ 27-28

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม
ที่เกี่ยวกับ วัฒนธรรม ความเชื่อ
และพิธีกรรม ของชาวบ้านกับการ
ใช้ประโยชน์ จากแหล่งน้ำตาม
ธรรมชาติ

รูปภาพที่ 29-30 ทิวทัศน์ภาพบริเวณรอบๆ หมู่บ้าน
และการทำเกษตรกรรมแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน

รูปภาพที่ 31 ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้จากหมู่บ้านต่างๆ ได้นำมาเปิด
เป็นร้านจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว
ประมาณ 2 ร้าน ตั้งอยู่ที่หมู่ 6 บ้านแม่มุด

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างรายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝาย
หมู่บ้านห้วยอีค่าง

ตัวอย่างรายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝาย หมู่บ้านห้วยอีค่าง

รายการเดินทาง 1 วัน (เชียงใหม่-ห้วยอีค่าง)

08:00	ออกเดินทางจากตัวเมืองเชียงใหม่
09:00	ถึงปางช้างแม่วิน ที่ช้างทัศนศึกษาระบบนิเวศป่า
10:00	ออกเดินทาง
10:30	ศึกษาระบบการผลิตของโครงการหลวงที่บ้านห้วยตอง
12:00	รับประทานอาหารกลางวัน
13:00	ออกเดินทาง
14:00	ศึกษาวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเชื่อ และภูมิปัญญาทางการจัดการเรื่องน้ำกับ การทำเกษตรกรรมของชุมชนท้องถิ่น บ้านห้วยอีค่าง
17:00	เดินทางกลับเชียงใหม่
19:00	ถึงเชียงใหม่โดยสวัสดิภาพ

รายการเดินทาง 3 วัน 2 คืน

วันแรก (เชียงใหม่-ห้วยอีค่าง)

08:00	ออกเดินทางจากตัวเมืองเชียงใหม่
09:00	เข้าสู่เขตป่าฝนเมืองร้อน
10:00	ถึงหมู่บ้านปากกะญอ บ้านห้วยอีค่าง
10:30	ออกเดินทางในเส้นทางที่ 1 เส้นทางสำรวจ ศึกษา วิถีชีวิต ภายในหมู่บ้าน
12:00	รับประทานอาหารกลางวัน
13:00	ออกเดินทางในเส้นทางที่ 2 เส้นทางศึกษาความเชื่อ พิธีกรรม การอยู่ร่วมกับ สิ่งแวดล้อม การศึกษาถึงภูมิปัญญาชาวบ้านกับการทำเกษตรกรรม
15:00	ออกเดินทางกลับบ้านห้วยตอง
16:00	ศึกษาระบบการผลิตของโครงการหลวงที่บ้านห้วยตอง
18:00	รับประทานอาหารเย็นที่บ้านห้วยอีค่าง
19:00	ชมการแสดงจากหมู่บ้าน พร้อมการอธิบาย

21:00 เข้าที่พักที่ทางหมู่บ้านจัดเตรียมไว้ให้

วันที่สอง (ห้วยอีค่าง)

07:00 รับประทานอาหารเช้า

08:00 ออกเดินทางสำรวจเส้นทางที่ 3 ด้วยการศึกษาวัดนธรรมชาติ ความเชื่อ ระบบนิเวศ กับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับการนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ มาใช้ด้วยภูมิปัญญาที่สั่งสมกันมา ในระบบเหมืองฝาย และพิธีกรรมต่างๆ นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมการเกษตรของชาวบ้าน ระบบการผลิตเพื่อยังชีพ และการผลิตเพื่อเป็นรายได้

12:00 รับประทานอาหารกลางวัน

13:00 การทำกิจกรรม โดยการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม ร่วมกันกับชาวบ้านด้วยภูมิปัญญาดั้งเดิม

18:00 รับประทานอาหารเย็น

19:00 ผักผ่อนตามอัธยาศัย

วันที่สาม (ทุ่งหลวง-แม่สะป๊อก-บ้านสบวิน)

07:30 รับประทานอาหารเช้า

08:30 ออกเดินทาง

09:30 ศึกษาการใช้วัฒนธรรมสายน้ำเพื่อการเกษตร บ้านทุ่งหลวง

11:00 รับประทานอาหารกลางวัน

12:00 ออกเดินทาง

12:30 ถึงน้ำตกแม่วาง บ้านแม่สะป๊อก

13:00 ออกเดินทาง

14:00 ถึงปางช้างแม่วิน ชีชีช้างทัศนศึกษาระบบนิเวศป่า

15:00 ออกเดินทาง

15:30 ถึงท่าแพ ล่องแพศึกษาระบบนิเวศและภูมิปัญญาชาวบ้านทั้งสองฝั่งของลำน้ำแม่วาง

17:10 ออกเดินทาง

18:40 ถึงเชียงใหม่โดยสวัสดิภาพ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล นายวรพล วัฒนเหลืออรุณ

วัน เดือน ปีเกิด 13 ตุลาคม 2513

สถานที่ทำงาน โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
โทร (053) 412544 ต่อ 512

ประวัติการศึกษา

- 2533 ศึกษาทำงานที่ บริษัทซีทรานทราเวล จำกัด
- 2534 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
- 2534 ศึกษาทำงานด้านโรงแรมที่ โรงแรมดุสิตริสอร์ท พัทยา และ
โรงแรมมณเฑียร พัทยา
- 2539อบรมหลักสูตร "Leaders Training" ของโครงการ
Sawasdee Host
- 2542 ศึกษาทำงานด้านโรงแรมที่ Hilton Hotel Budapest
ประเทศฮังการี

ประวัติการทำงาน

- 2535 แผนกต้อนรับ โรงแรมมณเฑียร พัทยา
- 2536-ปัจจุบัน อาจารย์โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
- 2538 - 2540 ที่ปรึกษาโรงแรมสวนดอกแก้ว เชียงใหม่
- 2544 ที่ปรึกษาบริษัทครัววิภาวดี มะพร้าวห้าว สาขา 3 จังหวัดเชียงใหม่